

Otázka č. 1:

Prosím Vás, nemusím ísť cez elektronickú platformu pri výbere dodávateľov, keď nakupujem potraviny pre ŠJ cca 70 000 eur možno na budúci rok to bude do 100 000 eur, nakoľko nám stúpne stravná jednotka od 1.1.2023. Robím zatiaľ, že oslovím starých dodávateľov a uzatváram rámcové zmluvy, kde vyčíslim hodnotu nákupu potravín na 1 rok . Na začiatku ste to asi spomínal, ale mi vypadal zvlášť.

Odpoveď:

Ako už bolo spomínané na školení, aj pri potravinách došlo v súvislosti s novelou zákona o verejnom obstarávaní k podstatnej zmene, a to, že keď sa **verejný obstarávateľ rozhodne osloviť na predloženie ponuky viacerých hospodárskych subjektov** (čiže viacerých dodávateľov), **tak takéto oslovenie v zákazke s nízkou hodnotou už nie je možné robiť prostredníctvom emailu, ale toto oslovenie by mal verejný obstarávateľ robiť buď prostredníctvom elektronickej platformy** (čo je systém v správe úradu vlády, ktorý sa skladá z dvoch modulov, jeden je založený na systéme EKS - elektronický kontraktčný systém a druhý je založený na systéme elektronického verejného obstarávania tzv. systému EVO) **alebo v prechodnom období, ktoré je do 31.1.2023 prostredníctvom iného elektronického prostriedku, ktorý je zapísaný v zozname elektronických prostriedkov na stránke úradu.** Následne od 1.2.2023 už bude možné využívať na obstarávanie potravín, keď sa verejný obstarávateľ rozhodne osloviť v zákazke s nízkou hodnotou viacerých hospodárskych subjektov len elektronickú platformu. Pri nadlimitných zákazkách bude verejný obstarávateľ môcť aj naďalej využívať komerčné systémy.

Otázka č. 2:

Nie je diskrimináciou, ak verejný obstarávateľ zdefiniuje, že požaduje len slovenské výrobky (napr. musia mať značky kvality SK, bio potravín, ekologického poľnohospodárstva, atď.)? Nie je to v rozpore s princípmi EÚ? Myslím pri ZsNH?

Odpoveď:

Verejný obstarávateľ pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou na nákup potravín postupuje tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli **hospodárne**. To znamená, že náklady, ktoré verejný obstarávateľ vynaloží na nákup potravín, budú skutočne **primerané ich cene a kvalite**. Ak verejný obstarávateľ vyzve na predloženie ponuky len jeden hospodársky subjekt, nemusí použiť elektronickú platformu. Ak verejný obstarávateľ vyzve na predloženie ponuky viac hospodárskych subjektov na účel zadania zákazky, vyzve tieto hospodárske subjekty na to **určenou funkcionalitou elektronickej platformy** a je povinný zabezpečiť **dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie**. To znamená, že ak je vyzvaných viacerých hospodárskych subjektov (dodávateľov) na predloženie ponuky, tak je verejný obstarávateľ povinný pristupovať principiálne rovnakým spôsobom voči všetkým hospodárskym subjektom (dodávateľom), pričom nemôže žiadneho z nich priamo alebo nepriamo, vedome alebo nevedome zvýhodňovať alebo znevýhodňovať oproti iným (napr. v sprístupňovaní informácií). Princíp nediskriminácie zakazuje verejnému obstarávateľovi zvýhodňovať určitý hospodársky subjekt (dodávateľ) **v predmetnom procese verejného obstarávania**, resp. zákazke. Verejný obstarávateľ je povinný postupovať v súlade s **princípom transparentnosti a zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania tak,**

aby boli jeho úkony preskúmateľné bez ohľadu na použité prostriedky komunikácie. Ak na zadanie zákazky na nákup potravín využije elektronickú platformu, môže priebeh verejného obstarávania zdokumentovať pomocou tohto nástroja.

Všeobecne môžeme uviesť, že pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou na dodanie tovaru, ktorým sú potraviny, **zákon o verejnom obstarávaní neupravuje takmer žiadny formálny postup, ktorý by mal verejný obstarávateľ aplikovať**. Verejní obstarávatelia si môžu postup zadávania zákaziek s nízkou hodnotou prispôbiť svojim potrebám a upresniť vo svojich interných predpisoch (smerniciach). Súčasťou týchto interných smerníc môže byť napr. spôsob predkladania ponúk, jednotlivých dokladov, ich vyhodnocovanie (vysvetľovanie, vyhodnotenie mimoriadne nízkej ponuky, zasielanie oznámenia o výsledku vyhodnotenia ponúk), či podmienky zrušenia verejného obstarávania a pod. Je teda na rozhodnutí verejného obstarávateľa, aké konkrétne pravidlá si pre zadávanie zákazky zvolí.

Na základe vyššie uvedeného by sa pri zákazkách s nízkou hodnotou v postupe bez zverejnenia, kedy za účelom zadania zákazky vyzýva verejný obstarávateľ na predloženie ponuky cez elektronickú platformu viac hospodárskych subjektov, nemalo považovať za diskriminačné použitie požiadavky na dodanie potravín s označením napr. značky kvality SK, bio potravín, ekologického poľnohospodárstva, atď., ak bude dodržaný princíp hospodárnosti, princíp rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie (v procese verejného obstarávania/komunikácii s hospodárskymi subjektami, atď.) a transparentnosti. Zdôrazňujeme, že v prípade takéhoto postupu, musia mať všetky zvolené oslovené hospodárske subjekty vo svojej ponuke potraviny s označením napr. značky kvality SK, bio potravín, ekologického poľnohospodárstva, atď.

Otázka č. 3:

Dobrý deň, sme školská jedáleň, ročný obrat potravinových zákaziek máme do 15 tisíc, pričom hodnota jednotlivých kategórií potravín nepresahuje 9000 eur. Je v takomto prípade nutné robiť verejné obstarávanie ako pri zákazke s nízkou hodnotou?

Odpoveď:

Na obstarávanie potravín je nutné sa pozeráť **ako na celok**. To znamená, že **všetky kategórie potravín** (napr. mäso, ovocie, zelenina, nápoje, pečivo, mliekarenské produkty, vajcia, atď.) **obstarané počas jedného kalendárneho roka sa spočítavajú** a následne určujú finančný limit, ktorým je verejný obstarávateľ povinný postupovať. Vo vyššie uvedenom prípade ste teda povinný postupovať **postupom zákazky s nízkou hodnotou** (§ 117 a nasl. zákona o verejnom obstarávaní).

Otázka č. 4:

Čo sa týka značky kvality SK nemôžete porovnávať s IFC, BRC a ISO, lebo to sú štandardy výroby potravín a hygienu výroby a nie KVALITY potravín. Kvalita potravín je skôr o zložení potravín, biologickej hodnoty potravín a kvality vstupných potravín, takže toto je zlý príklad na porovnanie so značkou kvality SK.

Odpoveď:

V tomto smere odporúčame vychádzať z uznesenia vlády SR č. 168/2016 k **Zásadám pre zvýšenie bezpečnosti a kvality nakupovaných surovín pre hromadné stravovanie**, kde to je uvedené. Zároveň evidujeme praktický problém s aplikáciou tejto podmienky v procese

verejného obstarávania. Chceme Vás informovať, že túto problematiku riešime s MP RV SR a informácie ohľadom rovnocennosti certifikátov kvality pre bezpečnosť potravín IFS, BRC, ISO 14000 alebo značky kvality SK v dohľadnej dobe ešte upresníme.

<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/21168/1>

Otázka č. 5:

Urobím si prieskum trhu z verejne dostupných zdrojov a oslovím jedného dodávateľa na dodávku mäsa, jedného dodávateľa na dodávku zeleniny, jedného dodávateľa na pečivo a podpíšem s nimi rámcové zmluvy. V tomto prípade sa vyhnem elektronickej platforme? Nákup potravín je v limite do 200 000 €.

Odpoveď:

Pri zadávaní zákazky na dodávku potravín verejný obstarávateľ postupuje podľa § 117 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, a to v celej limitnej hodnote ($PHZ \geq 10\,000$ eur $< 140\,000$ eur, verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. a), $< 215\,000$ eur verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. b) - e) zákona o verejnom obstarávaní).

Ak verejný obstarávateľ vykoná prieskum trhu na základe katalógov alebo cenníkov zverejnených na webových stránkach jednotlivých dodávateľov, resp. z verejne dostupných zdrojov bez toho, aby ich oslovil (v snahe získať od nich ponuku), je následne možné zadať zákazku priamo hospodárskemu subjektu/osloviť jeden hospodársky subjekt, ktorý si takouto formou vyberie za podmienky dodržania zásady, že vynaložené náklady na predmet zákazky sú hospodárne. V takomto prípade nie je povinný použiť elektronicкую platformu.

Ak teda bude v predmetnom prípade zákazka s nízkou hodnotou rozdelená na jednotlivé časti (napr. I. časť – mäso, II. časť - zelenina, III. časť – pečivo), pričom v rámci každej časti oslovujete jedného dodávateľa, je možné postupovať bez použitia elektronickej platformy.

Otázka č. 6:

Ak máme celkovú hodnotu potravín za rok 18tis. eur bez DPH pričom z toho zelenina a ovocie 6 tis, mäso a mäsové výrobky 6 tis, pečivo a chlieb 2 tis, ostatné potraviny (koloniál a pod.) 2 tis, ryby a výrobky z rýb 2 tis, - v takomto prípade určujeme postup VO na základe kumulatívnej hodnoty 18 tis a pôjde o ZSNH (ktorá môže byť rozdelená na časti alebo robených viacero ZSNH) alebo môžeme robiť viacero zákaziek malého rozsahu napr. na mäso, zelenina a ovocie atď.?

Odpoveď:

Vo vyššie uvedenom prípade pôjde, ako správne uvádzate o zákazku s nízkou hodnotou. Na obstarávanie potravín je nutné sa pozerat' **ako na celok**. To znamená, že **všetky kategórie potravín** (napr. mäso, ovocie, zelenina, nápoje, pečivo, mliekarenské produkty, vajcia, atď.) **obstarané počas jedného kalendárneho roka sa spočítavajú** a následne určujú finančný limit, ktorým je verejný obstarávateľ povinný postupovať. Čo sa týka spôsobu realizácie zákazky s nízkou hodnotou (rozdelenie na časti / viacero samostatných zákaziek s nízkou hodnotou), tak je na rozhodnutí verejného obstarávateľa, ktorý z týchto spôsobov je pre neho

výhodnejší. Vo Vašom prípade teda nemôžete robiť viacero „zákaziek malého rozsahu,“ ale vzhľadom na sumárnu výšku jednotlivých kategórii potravín sa nachádzate v zákazke s nízkou hodnotou a preto aj v prípade, že budete nakupovať jednotlivé kategórie potravín samostatne, nemôžete postupovať podľa finančného limitu „zákazky malého rozsahu“ ale musíte postupovať v súlade s postupom podľa § 117, tzn. viacero samostatných zákaziek s nízkou hodnotou.

Otázka č. 7:

Čo sa týka garancie ceny: súťaž robíme na 1 rok, alebo rámcovú zmluvu na viac rokov, čo je dnes prakticky nemožné, pre stále sa meniace ceny. Ako môžeme požadovať garanciu ceny napr. na 1/2 roka, keď PHZ robíme na 1 rok. Ak by sme robili súťaž na 1/2 roka (keď by sme chceli garanciu ceny na 1/2 roka), súťažili by sme s menšou PHZ a mohli by sme sa vyhnúť limitom v súťaži.

Odpoveď:

Vzhľadom na súčasnú turbulentnú situáciu na trhu, by sme Vám odporúčali používanie indexačných doložiek v rámci zmluvných ustanovení. Zároveň ako veľmi efektívny flexibilný nástroj môže poslúžiť zriadenie dynamického systému na nákup potravín. V prípade zriadenia dynamického nákupného systému odporúčame rozdelenie do jednotlivých kategórií (napr. pečivo, zelenina, ovocie, mlieko, atď.) tak, aby bolo predmetné rozdelenie pre dodávateľov atraktívne a bola zachovaná čo najširšia hospodárska súťaž.